

Καὶ πρῶτον εἰς τὴν οἰρὰν τῆς διδασκαλίας τοῦ μηνὸς αὐτοῦ ἔρχεται τὸ ἔργον τοῦ κυρίου Χρηστομάνου, «**Τὰ Τρία φίλια**» τὸ διδαχθὲν ὑπὸ τῆς Δίδος Κοτοπούλη εἰς τὸ θέατρον τῆς «**Νέας Σκηῆς**». Ἡ ὑπόθεσις τῶν «**Τριῶν φιλιῶν**» εἶνε ἀπλουστάτη. Ἡ Δώρα καὶ ἡ φίλη τῆς Λιάνα—μαθήτριάι ΠαρθENAγωγείου ἀμφότεραι—σχετίζονται μετὸν Φαῖδωνα μαθητὴν τῆς σχολῆς τῶν **Εὐελπίδων**. Ἡ πρώτη τὸν ἀγαπᾷ μὲ τὸν πλέον σφοδρὸν ἔρωτα καὶ ὁ Φαῖδων ἀνταποδίδων τὸ αἰσθημὰ τῆς τὴν ἀνταγαπᾷ καὶ τὴν νυμφεύεται γενόμενος ἀξιωματικὸς. Καὶ ἡ Λιάνα ἔμως ἐνῶ μεσολαθεῖ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεώς των, ἀγαπᾷ κρυφίως τὸν νεαρὸν ἀξιωματικὸν καὶ αὐτὴ, ὁ δὲ Φαῖδων ἀνεπαισθήτως καὶ ἀσυναισθήτως εὐθύς μετὰ τὸν γάμον τοῦ φέρεται πρὸς τὴν ἀδελφικὴν φίλην τῆς συζύγου του.

Ὅταν ἡ Δώρα ἀντιλαμβάνεται τὰ αἰσθημὰ αὐτὰ τοῦ συζύγου τῆς καὶ τῆς φίλης τῆς καὶ ἐννοοῦσα ὅτι κατόπιν τοῦ κρυολογήματος ὅπερ ὑπέστη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου τοῦ γάμου τῆς, δὲν τῆς ἀπομένει ἢ ὀλίγη πλέον ζωὴ, προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἐνώσῃ, ἀλλὰ συγχρόνως ἔμως μετανοεῖ καὶ τοὺς ἀποχωρίζει, φρικίῳσα ὅλη ἀπὸ ἐργῆν, ἀγάπην καὶ ζηλοτυπίαν, καὶ εἰς μίαν τοιαύτην τρελλὴν στιγμὴν αὐτοκτονεῖ εἰς τὸ παραπλεύρως δωματίον ἐνῶ οἱ δύο ἀγαπώμενοι ἔνοχοι, ἐντρομοὶ τρέχουν πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν εὐρίσκουν νεκράν.

Αὐτὴ εἶνε μὲ τὰς πλέον ὠχρὰς γραμμὰς τῶν «**Τριῶν Φιλιῶν**» ἢ ὑπόθεσις. Ἡ πρώτη πράξις μὲ τὴν πρώτην ἐρωτικὴν συνέντευξιν τῶν δύο νέων ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Σελήνης καὶ ἐντὸς τοῦ ἀνθοστεφοῦς κήπου τοῦ Παρθεναγωγείου εἶνε γσητευτικωτάτη. Ἄν δὲ ἦτο μόνον ἐλίγον συντομωτέρα, θὰ ἦτο μικρὸ ἀριστουργηματάκι ἀγάπης, καὶ παιδικῆς ἀφελείας, καὶ παιδικῆς ζηλοτυπίας συγχρόνως, μὲ τὰ αἰφνιδίως ἐκοπῶντα δάκρυα καὶ τοὺς ἀκουομένους λυγμοὺς τῆς παραφυλαττούσης Λιάνας.

Ἡ δευτέρα πράξις ἀφίνει τὰς αὐτὰς καταπληκτικὰς ἐντυπώσεις καὶ μέχρι τέλους αὐτῆς βαίνει καὶ φυσικῶς, καὶ λογικῶς καὶ ἀπροσκόπτως. Ἡ στιγμή ἰδίᾳ καθ' ἣν ἡ Δώρα ἀντιλαμβάνεται τὰ αἰσθήματα τῆς φίλης τῆς καὶ τοῦ συζύγου τῆς εἶνε στιγμή ὑπερόχως ὠραία, στιγμή ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὁποῖα καὶ μόνη ἀρκεῖ νὰ σφραγίσῃ μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιτυχίας ὁποῖον δήποτε δραματικὸν ἔργον. Ἀντιθέτως ὅμως ἡ τρίτη πράξις εἶνε πολὺ κουραστικὴ, καὶ ἴσως ἴσως δὲν εἶνε καὶ πολὺ φυσικαὶ αἱ πράξεις καὶ αἱ σκέψεις τῆς Δώρας, ὡς καὶ αὐτὴ ἢ αὐτοκτονία τῆς. Διότι ὅσον καὶ ἂν προσπαθῇ νὰ βασανίσῃ τοὺς δύο ἀγαπωμένους ρίπτου-

σα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν τὴν ἔνοχον ἀγάπην των ἢ βάσανος αὐτῆ, εἶνε μηδὲν ἀπέναντι τῆς εὐτυχίας τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας ἢ ὅποια διὰ τοῦ θανάτου τῆς, τοὺς περιμένει.

Ἄλλως τὸ μαρτύριον τῆς πασχούσης, ἔχει μόνον ψυχικῶς ἀλλὰ καὶ σωματικῶς, Δώρας ἐκνευρίζει τόσον πολὺ τοὺς θεατὰς, ὥστε αἱ στιγμαὶ ἐκεῖναι τῆς ἀγωνίας, — αἱ διαρκοῦσαι ἄλλω: καὶ τόσον πολὺ — τοὺς κόμουν ὥστε νὰ λησμονοῦν ὅλας τὰς φυσικὰς καὶ ὠραίας μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης σκηνὰς τοῦ ἔργου. Διότι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ γεννᾶται τὸ συναίσθημα πῶς ἡ Δώρα δὲν ἐξανίσταται ἐναντίον τῆς ἀπάτης τὴν ὅποιαν ὑφίσταται ἀπὸ τόσον ἀγαπώμενα ὄντα καὶ πῶς ἀντὶ νὰ στρέψῃ, καθ' ἑαυτῆς τὴν σφαῖραν τοῦ περιστροφου τῆς δὲν τὴν ρίπτει — ἀφοῦ καὶ αὐτὴ πρόκειται ν' ἀποθάνῃ — κατὰ τοῦ συζύγου τῆς, ἢ ἐναντίον τῆς προδότιδος φίλης. Διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον πράττει ἡ Δώρα δὲν εἶνε τὸ φυσικόν. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι αἱ σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῆς Δώρας τῆς τρίτης πράξεως εἶνε πράξεις καὶ ἀποφάσεις αἱ ὅποια δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συλληφθοῦν καὶ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ γυναικίαν κεφαλὴν. Κάθε ἄλλο. Θὰ ὑπάρχουν ἴσως εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν πολλαὶ Δῶραι, ἀλλὰ μία ἄλλη λύσις θὰ συνεφώνει περισσότερο πρὸς τὸ ὠραῖον ἔργον τοῦ κ. Χρηστομάνου.

Τώρα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς δεσποινίδος Κοτοπούλη δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ προσέσωμεν εἰς τὴν κοινὴν συμφωνίαν τοῦ θαυμασμοῦ ὄλων τῶν θεατῶν τῆς «Νέας Σκηνῆς», τὸν παρακολουθοῦντα τὰ ἔργα τὰ ὅποια διδάσκει ἡ Ἑλληνικὴ καλλιτέχνης. Ὁ κ. Λούης ἐπαιεε καὶ αὐτὸς τελείως καλὰ βοηθούμενος ἄλλω: ἀπὸ τὴν τόσον ἐκλεκτὴν συνάδελφόν του. Ὅσον ἀφορᾷ περὶ τῆς Κας Λούη συμφωνοῦμεν πληρέστατα μὲ τὰς παρατηρήσεις τῆς «Ἐστίας» διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ ἀπαθὲς αὐτῆς, ἰδίως κατὰ τὴν τρίτην πράξιν. Εἰς τὴν δευτέραν πράξιν ἐπαιεε σχετικῶς μὲ περισσότερο ζωὴν καὶ φυσικότητα.